Четвъртък, 8 октомври 2020 г.

P9_TA(2020)0255

Противопоставяне на акт за изпълнение: Спецификации на титанов диоксид (Е 171)

Резолюция на Европейския парламент от 8 октомври 2020 г. относно проекта за регламент на Комисията за изменение на приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 за определяне на спецификации на добавките в храните, включени в списъците в приложения II и III към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета, по отношение на спецификациите на титанов диоксид (Е 171) (D066794/04 — 2020/2795(RPS))

(2021/C 395/03)

Европейският парламент,

— като взе предвид проекта за регламент на Комисията за изменение на приложението към Регламент (ЕС) № 231/2012 за определяне на спецификации на добавките в храните, включени в списъците в приложения II и III към Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета, по отношение на спецификациите на титанов диоксид (Е 171) (D066794/04,

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните ([1]), и по-специално член 14 от него,

— като взе предвид Регламент (ЕО) № 1331/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година за установяване на обща разрешителна процедура за добавките в храните, ензимите в храните и ароматизантите в храните ([2]), и по-специално член 7, параграф 5 от него,

— като взе предвид обобщителния доклад, предоставен на 13 май 2019 г. от Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите ([3]),

— като взе предвид изявлението, прието от Европейски орган за безопасност на храните (ЕОБХ), прието на 10 май 2019 г. и публикувано на 12 юни 2019 г. ([4]),

— като взе предвид член 5а, параграф 3, буква б) и член 5а, параграф 5 от Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията ([5]),

— като взе предвид член 112, параграфи 2 и 3, и член 112, параграф 4, буква в) от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид предложението за резолюция на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,

А. като има предвид, че Регламент (ЕО) № 1333/2008 определя правила относно добавките в храните, използвани в храните, за да се осигури ефективното функциониране на вътрешния пазар, като същевременно се гарантира високо ниво на опазване на човешкото здраве и високо ниво на защита на потребителите, включително защитата на интересите на потребителите и лоялните практики в търговията с храни, като отчита, където е уместно, отчита опазването на околната среда;

Б. като има предвид, че Регламент (ЕО) № 1331/2008 установява обща процедура за оценка и разрешаване на добавките в храните, което, наред с другото, допринася за свободното движение на храни в рамките на Съюза, за висока степен на защита на човешкото здраве, както и за високо равнище на защита на потребителите, включително защитата на техните интереси;

([1]) ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 16.
([2]) ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 1.
([3]) https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/reg-com_toxic_20190513_sum.pdf
([4]) Изявление на ЕОБХ относно прегледа на рисковете, свързани с експозицията на титанов диоксид като добавка в храните (Е 171), извършен от Френската агенция за безопасност на храните, околната среда и здравето на работното място (ANSES), EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ) 2019; 17(6):5714, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5714
([5]) ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

Употреба на титанов диоксид (E 171) в храни

В. като има предвид, че титановият диоксид (E 171) е добавка в храните, която се състои отчасти от наночастици и се среща главно в храни като сладкарски изделия, торти, десерти, сладолед, бисквити, шоколадови блокчета, тестени изделия и сладкиши; като има предвид, че основната му функция е да придава бял цвят или непрозрачност на продуктите;

Г. като има предвид, че титановият диоксид (E 171) се използва главно в хранителни продукти, които са особено популярни сред децата, като дъвки, бонбони, шоколади и сладолед, което поражда опасения, че тази уязвима част от населението е прекомерно изложена на веществото;

Оценка на риска за безопасността

Д. като има предвид, че в научното становище на ЕОБХ ([6]) от 28 юни 2016 г. относно титановия диоксид (E 171) вече е изтъкната липсата на данни, което възпрепятства пълната оценка на риска от добавката; като има предвид, че неясните относно безопасността на титановия диоксид (E 171) се дължат отчасти на факта, че производителите не са предоставили необходимите данни за извършване на оценката на риска;

Е. като има предвид, че значителен брой неотдавнашни научни публикации ([7]) поставиха под въпрос безопасността на титановия диоксид (E 171) и изтъкнаха потенциалните рискове, свързани с неговата консумация;

Ж. като има предвид, че съгласно становището на Френската агенция за безопасност на храните, околната среда и здравето на работното място (ANSES) от 12 април 2019 г. ([8]) е вероятно титановият диоксид (E 171) да има канцерогенни и други неблагоприятни въздействия; като има предвид, че в становището се стига до заключението, че остават пропуски в данните и неясноти от научна гледна точка относно безопасността на титановия диоксид (E 171), което означава, че не могат да бъдат разсеяни опасенията относно потенциалната токсичност на титановия диоксид (E 171) за потребителите; като има предвид, че Нидерландската служба за оценка и изследвания на риска (BuRO) ([9]) също изтъкна неясните и пропуските в данните;

З. като има предвид, че последното изявление на ЕОБХ относно титановия диоксид (E 171) в храните ([10]) се позовава на становището на ANSES и също признава редица неясноти по отношение на безопасността на неговата употреба;

И. като има предвид, че деветнадесет учени от осем държави се срещнаха през февруари 2016 г. в Международната агенция за изследване на рака (IARC) в Лион, Франция, за да направят повторна оценка на канцерогенността на титановия диоксид (E 171), и стигнаха до заключението, че той следва да бъде класифициран като евентуално канцерогенен за хората (т.е. група 2B) ([11]);

Й. като има предвид, че Националният институт на САЩ за безопасност и здраве при работа (NIOSH) е определил, че експозицията на ултрафин титанов диоксид (E 171) следва да се счита за потенциален канцероген на работното място ([12]);

([6]) Повторна оценка на титановия диоксид (E 171) като добавка в храните, EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ) 2016; 14(9):4545, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4545

([7]) вж. списъка на *Avicenn* (Асоциация за наблюдение и информация за гражданите относно предизвикателствата на нанонауката и нанотехнологиите) 'Recent academic publications on adverse effects of E171 and/or TiO_2 nanoparticles via oral exposure' достъпен на http://veillenanos.fr/wakka.php?wiki=RisQIngestionNpTiO2/download&file=20190911AvicennE171recentpublications.pdf; Skocaj, M., Filipic, M., Petkovic, J., и Novak, S., 'Titanium dioxide in our everyday life; is it safe?' Radiology and Oncology, декември 2011 г.; 45(4): 227–247, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3423755/; и Pinget, G., et al, „Impact of the Food Additive Titanium Dioxide (E171) on Gut Microbiota-Host Interaction". Frontiers in Nutrition, 14 май 2019 г., https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fnut.2019.00057/full

([8]) Становище на Френската агенция за безопасност на храните, околната среда и здравето на работното място (ANSES) относно рисковете, свързани с поглъщането на добавката в храните E 171, на разположение на адрес: https://www.anses.fr/en/system/files/ERCA2019SA0036EN.pdf

([9]) https://www.nvwa.nl/documenten/consument/eten-drinken-roken/overige-voedselveiligheid/risicobeoordelingen/advies-van-buro-over-de-mogelijke-gezondheidseffecten-van-het-voedseladditief-titaniumdioxide-e171

([10]) Изявление на ЕОБХ относно прегледа на рисковете, свързани с експозицията на титанов диоксид като добавка в храните (E 171), извършен от Френската агенция за безопасност на храните, околната среда и здравето на работното място (ANSES); EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ) 2019; 17(6):5714, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2019.5714

([11]) „Carbon Black, Titanium Dioxide, and Talc", „IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans", том 93, https://publications.iarc.fr/Book-And-Report-Series/Iarc-Monographs-On-The-Identification-Of-Carcinogenic-Hazards-To-Humans/Carbon-Black-Titanium-Dioxide-And-Talc-2010

([12]) „Occupational Exposure to Titanium Dioxide", Current Intelligence Bulletin 63, https://www.cdc.gov/niosh/docs/2011-160/pdfs/2011-160.pdf

Четвъртък, 8 октомври 2020 г.

Решения за управление на риска

К. като има предвид, че в резултат на становището на ANSES и последващото изявление на ЕОБХ, което не може да разсее опасенията, френското правителство прие декрет, считано от 1 януари 2020 г., с който се забранява продажбата на хранителни продукти, съдържащи титанов диоксид (Е 171), като предпазна мярка за защита на здравето на потребителите;

Л. като има предвид, че въпреки този контекст Комисията, вместо да предложи постепенно прекратяване на употребата на титанов диоксид (Е 171) в хранителните продукти, представи проект на регламент за изменение на определението и спецификациите на тази добавка в храните, съгласно който продължава да е позволено на пазара законно да се пуска и поддържа титанов диоксид (Е 171);

М. като има предвид, че всяко решение да не се забранява титановият диоксид (Е 171) на пазара поставя в неизгодно положение дружествата, които са избрали да приложат принципа на предпазливост и са заменили или премахнали титановия диоксид (Е 171) от своите продукти;

Принцип на предпазливост и „други фактори“

Н. като има предвид, че член 191, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) определя принципа на предпазните мерки като един от основните принципи на Съюза;

О. като има предвид, че съгласно член 168, параграф 1 от ДФЕС „[п]ри разработването и изпълнението на всички политики и дейности на Съюза се осигурява високо равнище на закрила на човешкото здраве“;

П. като има предвид, че повече от 85 000 граждани в цяла Европа вече са подписали петиция ([13]) в подкрепа на френската забрана на титановия диоксид (Е 171) и са поискали прилагането на принципа на предпазливост с оглед на неяснотите по отношение на хранителните добавки, които не служат за хранителни цели и могат да представляват риск за потребителите;

Р. като има предвид, че при одобряването на добавки в храните може да се вземат предвид и други фактори, свързани с разглеждания въпрос, включително такива, които се отнасят до обществените нагласи, икономиката, традициите, нравствените норми и околната среда, принципа на предпазливост и възможността за осъществяване на проверки, както се посочва в Регламент (ЕО) № 1331/2008;

Условия за разрешаване и алтернативи

С. като има предвид, че член 6 от Регламент (ЕО) № 1333/2008 предвижда, че добавка в храните може да бъде разрешена само ако употребата ѝ е безопасна, технологично обоснована и не води до заблуждаване, а напротив, е от полза за потребителя;

Т. като има предвид, че титановият диоксид (Е 171) се използва единствено за естетически цели и няма хранителна стойност, нито изпълнява някаква полезна технологична функция в храните;

У. като има предвид, че не съществува убедителна технологична необходимост от употребата на титанов диоксид (Е 171) и че много производители и търговци на храни на френския пазар успешно са успели да отстранят титановия диоксид (Е 171) от своите продукти, за да изпълнят изискванията на френския декрет за преустановяване на пускането на пазара на хранителни продукти, съдържащи добавката ([14]); като има предвид, че някои многонационални дружества са поели ангажимент да премахнат титановия диоксид (Е 171) от своя портфейл с хранителни продукти ([15]);

([13]) https://you.wemove.eu/campaigns/support-the-french-ban-on-potentially-harmful-food-additive-e171

([14]) Съгласно (неизчерпателен) онлайн опис на *Agir pour l'Environnement* („Да действаме в полза на околната среда“), за много кратък период от време най-малко 340 хранителни продукта, които преди са съдържали титанов диоксид (Е 171), са преформулирани, за да се „освободят“ от това вещество, https://infonano.agirpourlenvironnement.org/liste-verte/. Според прессъобщение от 2018 г. на френското министерство на икономиката и финансите по-малките производители, за които се твърди, че са изправени пред по-големи технологични трудности в сравнение с по-големите оператори, са получили подкрепа от своите професионални организации, за да престанат да използват титанов диоксид (Е 171) в своите продукти, https://www.economie.gouv.fr/files/files/directions_services/dgccrf/presse/communique/2018/CP_Nanoparticules201804.pdf.

([15]) https://www.centerforfoodsafety.org/press-releases/4550/top-candy-company-mars-commits-to-phasing-out-harmful-nanoparticles-from-food-products

Ф. като има предвид, че до момента повечето държави членки изпитват трудности да изпълнят изискването за етикетиране на наночастиците в храните; като има предвид, че изпитванията по потребителски групи, проведени в Испания, Белгия, Италия и Германия, са установили наночастици на титанов диоксид (E 171) в пропорции, по-големи от 50 %, без добавката да бъде етикетирана като „нано“ ([16]), включително в храни като бонбони, дъвки и торти, които често се консумират от деца и други уязвими групи от населението;

1. се противопоставя на приемането на проекта на регламент на Комисията;

2. счита, че въпросният проект на регламент на Комисията е несъвместим с целта и съдържанието на Регламент (ЕО) № 1333/2008 и Регламент (ЕО) № 1331/2008;

3. счита, че ако бъде позволено титановият диоксид (E 171) да продължи да бъде пускан и продаван на пазара като добавка в храните, това ще противоречи на разпоредбите на член 6 от Регламент (ЕО) № 1333/2008 и може да има неблагоприятно въздействие върху здравето на европейските потребители;

4. отправя искане към Комисията да оттегли своя проект на регламент;

5. призовава Комисията да приложи принципа на предпазливост и да премахне титановия диоксид (E 171) от списъка на Съюза на разрешените добавки в храните;

6. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.

([16]) включително „Altroconsumo“ в Италия, „OCU“ в Испания, „Test-Achats“ в Белгия и „UFC — Que Choisir“ във Франция.